

גזרת ע"ע (הכפולים) וגזרת נע"ו/י – תרגול – תשובון

1. לפניכם שישה פעלים.

חוקק, חוגג, פוצץ, רושש, נופף, תוסס

א. מיינו את ששת הפעלים בטבלה שלפניכם.

בניין פיעל – ע"ע	בניין פיעל – נע"ו/י	בניין קל
חוקק	רושש	חוגג
פוצץ	נופף	תוסס

ב. באיזה זמן נוטים הפעלים השייכים לבניין קל? **בינוני פועל (הווה)**

א. כתבו את שם הפעולה של הפועל **תוסס**. **תסיסה**

2. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מודגש פועל. קראו אותם, וענו על השאלות שאחריהם.

א. היונים **תחגנה** באוויר. **חויג**, **גזרת נע"ו/י**

ב. החברות **תחגנה** יחד את החג. **חגיג**, **גזרת ע"ע**

(1) לצד כל משפט ציינו את **השורש** ואת **הגזרה** של הפועל המודגש.

(2) מהו הבניין המשותף לשתי הצורות המודגשות? **קל**

3. מהי הצורה הסבילה התקינה של הפועל **חויג**?

א. **מְחַיֵּג**

ב. **מְחַוֵּג**

4. רן ואביגיל קיבלו במשימת כיתה שלושה פעלים, והיו צריכים לענות על שלוש שאלות.

שלושת הפעלים הם: **הומר, הובן, הופק**.

רן אמר ששלושת הפעלים שייכים לגזרת נע"ו/י, ושורשיהם: מו"ר, ב"ן, פו"ק, אך אביגיל הסתייגה ואמרה שיש צורך בבדיקה מעמיקה יותר.

א. איזה **בניין** יוכל לעזור לרן ולאביגיל לזהות את הגזרה המדויקת? **הפעיל**

ב. רן חשב עוד קצת, ואז טען שהפועל **הומר** מתעתע, כיוון ששורשו תלוי משמעות: האחת

היא משמעות של מרירות, והשנייה היא משמעות של המרה, החלפה.

עזרו לרן להוכיח את טענתו. כתבו שני משפטים, ושבצו בכל אחד מהם את הפועל **הומר**

כך שמשמעותו תהיה **שונה** בכל אחד מהם.

(1) המרק **הומר** אחרי שהכניסו אליו עשבי תיבול מיוחדים.

(2) השקל **הומר** למטבע זר.

5. מהי צורת שם הפועל התקינה של הפועל **נָמַס**?

א. לְהַנְמִס

ב. לְהַמִּס

6. רבים הם דוברי העברית שטועים ואומרים **הָמִיס** על דרך גזרת נע"ו/י.

לפי המילים **מָסִיס** (חומר), **תְּמַסָּה** מה היא הצורה התקינה של הפועל בניין הפעיל? **המס**

(עם ניקוד : המס)

7. לפניכם שתי מילים.

הַמוּמָה, הַפּוּגָה

לצד כל מילה ציינו את גזרתה ואת בניינה.

הַמוּמָה גזרת ע"ע, **קל הַפּוּגָה** גזרת נע"ו/י, **הפעיל**

8. איזה פועל איננו שייך לגזרת ע"ע?

א. תִּסְתַּבֵּב

ב. תִּצְטוּפֶף

ג. תִּתְמוּגַג

9. לפניכם רשימת צורות.

הַתְּעוֹר, תְּרִיחוֹ, מְאַשֵּׁשׁ, תִּתְעוֹרְרֶנָּה, הַרְוַחְתִּי, מְאוֹשֵׁשׁ

ברשימה יש שש צורות, ולכל צורה מגזרת השלמים יש צורה מקבילה בשורש מגזרת נע"ו/י או מגזרת ע"ע. בטבלה שלפניכם עליכם להצמיד לכל פועל מגזרת השלמים פועל מאותו שורש ומאותו בניין הנוטה בגזרת נע"ו/י או בגזרת ע"ע. השלימו את שתי העמודות האחרות בהתאם.

<u>הפועל הנוטה לפי גזרת</u> <u>ע"ע או לפי גזרת נע"ו/י</u>	<u>הפועל הנוטה לפי גזרת</u> <u>השלמים</u>	<u>הצמד</u>
תִּתְעוֹרְרֶנָּה	הַתְּעוֹר	הַתְּעוֹר - תִּתְעוֹרְרֶנָּה
תְּרִיחוֹ	הַרְוַחְתִּי	תְּרִיחוֹ - הַרְוַחְתִּי
מְאוֹשֵׁשׁ	מְאַשֵּׁשׁ	מְאַשֵּׁשׁ - מְאוֹשֵׁשׁ

10. איזה מבין הפעלים הבאים נוטה בדרך האופיינית רק גזרת נע"ו/י?

א. אֶתְגוֹרֵר

ב. יְגוֹרוּ

ג. גְּרוּרִים